

3. ปัจจัยความเสี่ยง

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน) ตระหนักดีถึงความรับผิดชอบในการดูแลให้มีการกำกับกิจการที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทมีความเพียงพออย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อบริษัท และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ควรพิจารณา ดังนี้

3.1. ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ

3.1.1 ความเสี่ยงในการพึ่งพาลูกค้ารายใหญ่

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจผลิตสินค้าประเภทเครื่องสำอางตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ปัจจุบันบริษัทมีลูกค้ารายใหญ่ 1 ราย ซึ่งมียอดสั่งซื้อสินค้าร้อยละ 30 ของยอดขาย บริษัทฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้ารายนี้มาโดยตลอด ได้ร่วมกันพัฒนาธุรกิจใหม่ในเชิงรุกและออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการและสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าเพิ่มมากขึ้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ในระยะยาวทั้ง 2 ฝ่าย หากบริษัทฯ สูญเสียลูกค้ารายนี้ไปจะส่งผลกระทบต่อยอดขายและกำไรของบริษัท

การบริหารความเสี่ยง

- มีการพัฒนาสินค้าทั้งใหม่และเก่าร่วมกับลูกค้า เพื่อให้ได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า
- ปรับปรุงประสิทธิภาพในสายการผลิตเพื่อลดต้นทุน และรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านระดับราคาและคุณภาพของสินค้า
- รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า โดยมุ่งมั่นสร้างความพอใจกับลูกค้า พร้อมให้บริการที่ดี
- ขยายฐานลูกค้ารายใหม่ที่มีศักยภาพและมียอดสั่งซื้อสูงทั้งภายในและต่างประเทศมากขึ้น เพื่อเพิ่มยอดขายและสร้างกำไรให้บริษัทฯ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ถือหุ้น, ผู้บริหาร, พนักงาน, ลูกค้าของบริษัท รวมถึงผู้จำหน่ายสินค้าให้บริษัทฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และเพิ่มสภาพคล่องให้กับบริษัทฯ

3.2. ความเสี่ยงด้านการเงิน

3.2.1 ความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีลูกหนี้การค้าสุทธิทั้งหมด เท่ากับ 673.7 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 16.6 ของยอดขาย บริษัทมีระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย ในปี 2560 เท่ากับ 69 วัน และ บริษัทมีลูกหนี้ที่มีอายุน้อยกว่า 3 เดือน เป็นมูลค่า 669.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.3 ของลูกหนี้สุทธิ บริษัทอาจมีความเสี่ยงในการเรียกเก็บชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า ซึ่งถ้าลูกหนี้การค้าไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินและข้อตกลงในสัญญาได้ ทำให้บริษัทไม่ได้รับชำระหนี้คืนเต็มจำนวนตามสัญญา อาจมีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทได้

การบริหารความเสี่ยง

- มีการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน และนำระบบประเมินคุณภาพของลูกค้ามาใช้ เพื่อกำหนดและ ทบทวน วงเงินสินเชื่อ รวมถึงระยะเวลาการชำระหนี้ของลูกค้าแต่ละราย ด้วยระบบ Credit Management เพื่อ เป็นมาตรการควบคุมวงเงินสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- มีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายบัญชีและฝ่ายธุรกิจทุกเดือน เพื่อติดตามคุณภาพลูกหนี้อย่าง สม่ำเสมอ
- มีการติดตามเร่งรัดชำระหนี้จากลูกหนี้อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการติดตามหนี้ค้างชำระจนถึงที่สุด โดย เจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่ธุรกิจร่วมกัน อีกทั้งได้รับการตรวจสอบดูแลอย่างใกล้ชิดจากฝ่ายบริหาร ซึ่ง ได้มีการประเมินมูลค่าของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงจัดให้มีการทำประกันภัย Credit Insurance ในกรณีที่ประเมินแล้วเกิดความเสี่ยง
- บริษัทฯ มีนโยบายตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ และได้เปิดเผยไว้ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท
- บริษัทฯ จะขอให้มีเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน อาทิเช่น หนังสือสัญญาค้ำประกันจากทาง ธนาคาร หรือเลตเตอร์ออฟเครดิต เป็นต้น รวมถึงการให้ลูกค้ารายใหม่ ๆ จ่ายเงินล่วงหน้าค่าสินค้าก่อน เริ่มดำเนินการ
- มีการขยายฐานลูกหนี้ให้กระจายตัวและมีจำนวนมากรายซึ่งบริษัทไม่ได้ยึดติดกับฐานลูกหนี้การค้ากลุ่ม ใดกลุ่มหนึ่ง

3.2.2 ความเสี่ยงจากการสนับสนุนทางการเงินให้แก่บริษัทในเครือฯ

บริษัทฯ มีนโยบายสนับสนุนบริษัทในเครือฯ เพื่อให้โครงสร้างทางการเงินของบริษัทดังกล่าวมีสภาพคล่อง โดยมีทั้งการให้กู้ยืมเงินเพื่อนำเงินดังกล่าวไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ รวมถึงอาจต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการ สนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของการค้ำประกันเงินกู้ให้แก่บริษัทในเครือฯ

การบริหารความเสี่ยง

- บริษัทฯ ให้กู้ยืมเงินและ/หรือค้ำประกันเงินกู้ให้แก่เฉพาะบริษัทในเครือฯ โดยจะขออนุมัติจากที่ประชุม คณะกรรมการบริษัท หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นครั้งๆ ไป ขึ้นอยู่กับขนาดของวงเงิน (ตามประกาศ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่องการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน)

3.2.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ไม่มีเงินกู้สกุลเงินตราต่างประเทศ แต่มีการซื้อสินค้าและส่งออกสินค้าใน รูปสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 27 ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงจาก ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน แต่อย่างไรก็ตามสำหรับในส่วนของวัตถุดิบ บริษัทฯ จะซื้อจากผู้จัดจำหน่ายในประเทศ เป็นหลัก โดยสัดส่วน การซื้อวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์จากต่างประเทศ ประมาณร้อยละ 26.2 ของวัตถุดิบทั้งหมด และใน ส่วนของการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 53.6 ของรายได้จากการขายรวมในปี 2560

การบริหารความเสี่ยง

- บริษัทฯ มีการเปิดบัญชี FCD (Foreign Currency Deposit)
- มีการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contract) เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และยังทำให้บริษัทฯ ทราบถึงต้นทุนและราคาขายในรูปของค่าเงินบาทที่แน่นอน อัตราที่ Forward จะเป็นอัตราที่บริษัท ได้วิเคราะห์และคิดว่าเป็นอัตราที่เหมาะสมในเวลานั้น
- มีการตั้งคณะกรรมการดูแลและบริหารอัตราแลกเปลี่ยน เฝ้าติดตามและมีมาตรการจัดการกับรายรับและรายจ่ายในรูปสกุลเงินตราต่างประเทศให้สอดคล้องกับตลาดเงินอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารเงินและลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน
- บริษัทมีนโยบาย ซื้อ-ขาย สินค้าด้วยสกุลเงินเดียวกัน
- มีการตรวจสอบการปฏิบัติ ตามรายงานผลการตรวจสอบภายใน

3.3 ความเสี่ยงจากการลงทุน

บริษัทฯ ได้ร่วมลงทุนในกิจการของบริษัทในเครือหลายบริษัท มีการกระจายการลงทุนไปหลายประเภทธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่บริษัท แต่บริษัทไม่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทที่ลงทุน โดยอำนาจในการบริหารและการตัดสินใจ ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของแต่ละบริษัท

บริษัทฯ ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของเงินปันผล ถ้าหากบริษัทที่ลงทุนแห่งใดขาดทุน บริษัทฯ จะมีการตั้งค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัท ดังนั้นโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบในอันที่จะทำให้การรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัท ต่างจากที่รับรู้ในงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

3.4 ความเสี่ยงจากการลงทุนและการดำเนินงานในต่างประเทศ

บริษัทฯ ได้มีการลงทุนดำเนินการให้บริการทางด้านการตลาดและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ในประเทศอังกฤษ (รายละเอียดเพิ่มเติมของเงินลงทุนในต่างประเทศของบริษัท อยู่ในหัวข้อ 11 เงินลงทุนในบริษัทย่อย ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560) โดยในปี 2560 บริษัทฯ มีรายได้จากกิจการในต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 6.68 ของรายได้จากการขายรวม

ผลการดำเนินงานของบริษัทในต่างประเทศ อาจได้รับผลกระทบจากการที่สภาวะเศรษฐกิจถดถอย การเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบทางราชการในประเทศที่ลงทุน เช่น อัตราภาษี ค่าจ้างแรงงาน มาตรการทางการค้า การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อให้รายได้และกำไรจากการดำเนินธุรกิจในประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารความเสี่ยง

เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายในการลงทุนที่ชัดเจนและสร้างระบบการติดตามและควบคุมการดำเนินงาน รวมถึงการแต่งตั้งตัวแทนของบริษัท กรรมการผู้จัดการและผู้บริหารทางการเงินเข้าไปดูแลการดำเนินงานในต่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในต่างประเทศ โดยมีการประชุมที่จัดขึ้นที่ประเทศไทยอย่างน้อยทุกเดือน เพื่อพิจารณาถึงผลการดำเนินงานและร่วมกันวางแผนงานและเป้าหมายในการดำเนินงาน

..... รับรองความถูกต้อง

3.5 ความเสี่ยงจากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า

จากนโยบายการเปิดการค้าเสรี ทำให้มีการแข่งขันค่อนข้างสูงในด้านราคากับประเทศต่างๆ ที่มีต้นทุนต่ำ อาทิ เช่น จีน, เวียดนาม แต่เป็นโอกาสให้บริษัทสามารถลดต้นทุนผลิตภัณฑ์ได้เช่นกันทำให้ผลประกอบการโดยรวมของบริษัท อยู่ในเกณฑ์ดี และเป็นไปตามเป้าหมาย

การบริหารความเสี่ยง

- ด้านผลิตภัณฑ์ของบริษัท : มีการพัฒนาคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงมีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) อย่างต่อเนื่อง ทำให้สินค้าได้รับมาตรฐานสากล ในขณะเดียวกันบริษัท ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยผู้บริโภค โดยทำการสำรวจผลการตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของบริษัท เพื่อตอบสนองความต้องการทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจและคุ้มค่าในการซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบริษัทคู่ค้าอย่างต่อเนื่องยาวนานทำให้เข้าสู่ช่องทางจำหน่ายได้มากกว่าและหลากหลายกว่า
- พัฒนาคความรู้ ความสามารถในการจัดการและการปฏิบัติงานให้แก่ผู้บริหารและพนักงาน
- ลดภาษีสินค้านำเข้า โดยการจัดหาสินค้าหรือวัตถุดิบจากประเทศเขตการค้าเสรี เช่น ประเทศจีน ซึ่งทำให้บริษัท สามารถพัฒนาต้นทุนของผลิตภัณฑ์ได้ดียิ่งขึ้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.6 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

3.6.1 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากผู้บริโภค เนื่องจากปัญหาด้านคุณภาพสินค้าและอาจทำให้ต้องถูกชดใช้ค่าเสียหายตามกฎหมาย Product Liability

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย หรือ Product Liability Law โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการหรือไม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในปีที่ผ่านมาบริษัท ไม่ได้รับคำร้องเรียนจากลูกค้าแต่ประการใด

การบริหารความเสี่ยง

- มีการทำประกันเกี่ยวกับ Product Liability
- มีกระบวนการบริหารคุณภาพรวมทั้งการควบคุมการผลิตและตรวจสอบคุณภาพสินค้าก่อนส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพสินค้าแก่ลูกค้าของบริษัท
- มีการตั้งเป้าหมายของงานเคลมจากลูกค้าต้องเป็นศูนย์ (Zero Claims)

3.6.2 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันและอนาคตทวีความซับซ้อนและเพิ่มความรุนแรงของผลกระทบมากขึ้น เนื่องจากอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันมีการทำงานในลักษณะ “Organized Crime” คือ ทำเป็นกลุ่มเป็นองค์กร และมีการโจมตีเพื่อหวังผลและมีจุดประสงค์ชัดเจน เรียกว่า “Targeted Attack” ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งประโยชน์ทางการเงิน เช่น การโจมตีระบบอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง หรือ การโจมตีระบบบัตรเครดิต รวมถึง การเข้า “Hack” ระบบเครือข่ายของ บริษัทต่าง ๆ เพื่อขโมยข้อมูล

แบบ 56-1 ประจำปี 2560

พรบ. ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จึงถูกบัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับรับมือกับภัยคุกคามในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการขโมยข้อมูล การโจมตี ทำลาย หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลความลับและภาพลักษณ์ของบริษัทฯ

การบริหารความเสี่ยง

- มีการ Back up ข้อมูล รวมถึงมีระบบ Fire Wall ในการป้องกันการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังมีระบบป้องกันการส่งข้อมูลจากภายในบริษัท ออกสู่ภายนอก เช่น สูตร ข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น
- อบรมให้ความรู้ รวมถึงประกาศนโยบายและระเบียบข้อบังคับการใช้คอมพิวเตอร์ พร้อมกับสรุปสาระสำคัญของประกาศขึ้นหน้าจอ (Desktop) ทุกครั้งที่ใช้งาน Internet เพื่อให้พนักงานทุกคนรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของ พรบ. คอมพิวเตอร์
- มีการจัดทำคู่มือแผนรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติจากปัจจัยเสี่ยงระบบสารสนเทศล่ม

3.7 ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติ

ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ อาทิเช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว โรคระบาด เป็นต้น อาจส่งผลเสียหายต่อทรัพย์สินของบริษัท และบุคลากรภายในองค์กรบางท่าน ทำให้การดำเนินงานของบริษัทต้องหยุดชะงักลงได้ อันจะส่งผลกระทบต่อลูกค้า รายได้และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทได้

การบริหารความเสี่ยง

- มีการจัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อบริหารจัดการในกรณีที่เกิดน้ำท่วมหรือวินาศภัย เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง
- จัดทำประกันภัยเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของบริษัทฯ ที่อาจได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมหรือวินาศภัย หากทรัพย์สินของบริษัทฯ มีความเสียหายเกิดขึ้น เพื่อป้องกันความเสียหายทางการเงิน
- มีการตรวจสอบการปฏิบัติ ตามรายงานผลการตรวจสอบภายใน